

STICHTING TRIMBOS-INSTITUUT
Gevestigd te Utrecht

FINANCIEEL VERSLAG 2023

Inhoudsopgave

VERSLAG RAAD VAN BESTUUR.....	3
Verslag Raad van Bestuur.....	4
Verslag Raad van Toezicht 2023	17
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING.....	21
Geconsolideerde balans Trimbos-instituut per 31 december 2023	22
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023 Trimbos-instituut	23
Geconsolideerd kasstroomoverzicht Trimbos-instituut over 2023	24
Grondslagen waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening ..	25
Toelichting op de geconsolideerde balans Trimbos-instituut	29
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten Trimbos-Instituut.....	34
ENKELVOUDIGE JAARREKENING.....	39
Enkelvoudige balans Trimbos-instituut 31 december 2023	40
Enkelvoudige staat van baten en lasten Trimbos-instituut over 2023.....	41
Grondslagen waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	42
Toelichting op de enkelvoudige balans Trimbos-instituut	43
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten Trimbos-instituut	48
Overige gegevens	50
Resultaatsbestemming	50
Vaststelling en goedkeuring	51
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant.....	52

VERSLAG RAAD VAN BESTUUR

Verslag Raad van Bestuur

1. Algemeen

1.1 Statutaire gegevens

De Raad van bestuur bestond in 2023 uit:

- Dhr. drs. H.J. van der Hoek, voorzitter Raad van Bestuur (vanaf 1 oktober 2018)

De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit:

- Dhr. M.L.M. Dullaert MBA, voorzitter vanaf 15 april 2019
- Mw. dr. C.M.H.A. Deckers MBA, lid vanaf 1 december 2016, vicevoorzitter vanaf 1 juli 2019
- Dhr. prof. dr. H.F.L. Garretsen, lid vanaf 20 juni 2016
- Mw. J.E. Fijn van Draat MBA CPC, lid vanaf 15 februari 2021
- Mw. drs. K.J. Kuperus, lid vanaf 15 februari 2021

1.2 Missie en visie

In het kader van het Meerjarenplan 2023 – 2025 heeft het Trimbos-instituut in 2022 zijn missie en visie aangescherpt.

Missie

Wij staan voor een mentaal gezonde samenleving waarin iedereen naar vermogen mee kan doen, mensen zoveel mogelijk regie hebben over hun eigen leven en zich verbonden voelen met elkaar. Een samenleving waarin mensen zich bewust zijn van de risico's van middelengebruik en schade door gebruik wordt voorkomen. Een samenleving waar mensen zorg hebben voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving.

Visie

Wij zien het als onze taak de mentale gezondheid van de Nederlandse samenleving te versterken en individuele en maatschappelijke schade door gebruik van middelen te helpen voorkomen. We hebben oog voor alle mensen van jong tot oud, vooral voor mensen met een verhoogd risico op psychische kwetsbaarheid of problemen door middelengebruik.

Kernwaarden

- Betrokken:** We werken aan een sterke verbinding met de samenleving en de verschillende doelgroepen daarbinnen. We hebben oog voor alle mensen van jong tot oud, vooral voor mensen met een verhoogd risico op psychische kwetsbaarheid of problemen door middelengebruik.
- Toonaangevend:** We zijn betrouwbaar, onafhankelijk en deskundig en hebben veel maatschappelijke impact. We zijn daardoor gezaghebbend, leidend en invloedrijk.
- Toepassingsgericht:** De kennis die we ontwikkelen vertalen we naar praktische effectieve toepassingen. Ons werk heeft daardoor breed in de maatschappij betekenis.

Kernthema's en uitgangspunten

Wij richten ons op vijf kernthema's: Alcohol, Drugs, Tabak, Mentale gezondheid & preventie en Zorg & participatie. Onze uitgangspunten hierbij zijn:

- We zien mensen vanuit de gehele levensloop en in hun fysieke, sociale en maatschappelijke omgeving;
- We benaderen (mentale) gezondheid en welbevinden vanuit de gehele keten van gezondheids promotie, preventie, zorg en herstel;
- Wij voeren de gehele onderzoeks- en kennis cyclus uit en opereren op het snijvlak van wetenschap, beleid en praktijk.

Kernactiviteiten

Kennisontwikkeling

- We volgen en gebruiken (inter)nationaal ontwikkelde kennis en verspreiden onze ontwikkelde kennis (inter)nationaal.
- Op basis van periodiek epidemiologisch onderzoek monitoren we de psychische gezondheid en het middelengebruik van de Nederlandse samenleving van 0 – 100 jaar. We signaleren ontwikkelingen en trends. Daarop baseren we onze onderzoeksagenda en komen met beleidsadviezen voor (de)centrale overheden.
- We doen gericht aanvullend onderzoek naar en monitoren gebruik van alcohol, drugs, tabak, gamen en gokken en komen met beleidsadviezen voor de aanpak van problemen die hierdoor ontstaan en voor preventie.
- We doen periodiek onderzoek naar de kwaliteit en doelmatigheid van preventie en zorg, in het bijzonder in relatie tot Jeugd, Lokaal beleid en Ouderenzorg.

Kennisverspreiding

- We vertalen onze kennis naar producten, diensten, E/M-Health toepassingen en informatie, voor opdrachtgevers, professionals en voor burgers. Daarmee beogen we mensen zoveel mogelijk regie te geven over hun eigen leven en een gezonde leefstijl te bevorderen.
- We helpen overheden, onderwijsinstellingen, zorginstellingen, zorgverzekeraars en werkgevers met het implementeren van beleid en nieuwe methoden en technieken en het evalueren daarvan.
- Aanvullend doen we onderzoek naar de kosteneffectiviteit van beleid en interventies. Op grond daarvan komen we met verbetervoorstellen en stimuleren we een leerklimaat.

1.3 Organisatie

Programma's

Het Trimbos-instituut werkt vanuit negen programma's. Vijf programma's zijn gebaseerd op onze kernthema's:

- Mentale Gezondheid & Preventie
- Zorg & Participatie
- Alcohol
- Drugs
- Tabak

Daarnaast zijn er twee programma's op basis van een specifieke doelgroep:

- Jeugd (incl. Gokken & Gamers)
- Ouderen

Ten slotte zijn er twee programma's vanwege een specifieke functie:

- Epidemiologie, waaronder Economische Evaluatie en Research Support
- Publieksinformatie (o.b.v. directe contacten met alle doelgroepen)

Voor specifieke thema's heeft het Trimbos-instituut een centrum. Er zijn in totaal twee centra:

- Centrum voor Implementatie: dit centrum houdt zich bezig met vraagstukken rondom implementatie;
- Centrum voor Economische Evaluatie: dit centrum heeft als doel inzicht bieden in en verhogen van de doelmatigheid en (kosten)effectiviteit van preventie, behandeling, en voorkomen van terugval binnen de mentale gezondheid en middelengebruik (in Nederland).

Het Trimbos-instituut heeft een Chief Science Officer met als kerntaak het planmatig en systematisch versterken en borgen van het wetenschappelijke fundament van het Trimbos-instituut. Het gaat daarbij om de wetenschappelijke kwaliteit van onderzoeken en publicaties, compliance aan wet- en regelgeving, en strategisch kennis- en onderzoeksbeleid.

Daarnaast heeft Trimbos drie ondersteunende diensten:

- Communicatie
- HR
- Finance, ICT en Facilitaire dienst

Het Trimbos-instituut werkt met een duale managementstructuur. Elk programma wordt aangestuurd door een programmahoofd (focus op het richten van het programma) en een programmamanager (focus op inrichten en verrichten). Het Trimbos-instituut wordt bestuurd door de RvB. De RvT heeft begin 2020 na een evaluatie besloten om over te gaan op een eenhoofdige RvB. Voor een evenwichtige besluitvorming wordt de RvB ondersteund door drie adviseurs die tevens een sleutelpositie in de organisatie hebben (en Mt-lid zijn). In de besluitvorming hebben deze adviseurs een adviserende rol. Gestreefd wordt naar besluitvorming op basis van consensus. Dat is in 2023 ook steeds het geval geweest.

2. Beleid en realisatie

2.1 Prioriteiten

Vanuit het Meerjarenplan 2023-2025 zijn de volgende prioriteiten benoemd.

In Nederland gaat het gemiddeld genomen goed. De afgelopen decennia steeg de welvaart, het opleidingsniveau en de levensverwachting. In 2020 gaven Nederlanders hun leven gemiddeld een 7,8. Achter dat gemiddelde gaan echter grote verschillen tussen groepen mensen in de samenleving schuil. Die ongelijkheid is er al jaren en neemt eerder toe dan af. Veel mensen zijn somber over hoe het gaat met ons land. We leven in een roerige tijd, met crises op veel verschillende gebieden: klimaat, wonen, gezondheidszorg, de arbeidsmarkt etc. De samenleving is gepolariseerd en het vertrouwen in de overheid en instituties is fors afgenomen. Het vertrouwen in de wetenschap is ook niet voor iedereen vanzelfsprekend. Toch is het imago van de wetenschap nog altijd het sterkste van de verschillende instituties. Dat is van belang want juist de wetenschap kan helpen om feiten van meningen te onderscheiden en daarmee bij te dragen aan meer maatschappelijke consensus en politieke slagkracht. Voor het Trimbos-instituut zien we een grote uitdaging. Juist in deze roerige tijd is er belang bij een betrouwbaar, deskundig en onafhankelijk baken van kennis op het gebied van mentale gezondheid en middelengebruik. Als kennisinstituut op het gebied van mentale gezondheid en middelengebruik, denken we de maatschappelijke dialoog en het politieke debat te kunnen voeden met onze kennis. We willen ons ontwikkelen tot een strategische sparringpartner en verbindende autoriteit met een maatschappelijke gidsfunctie. Met onze kennis willen we agenderen, anticiperen en proactief bijdragen aan een mentaal gezonde samenleving waarin iedereen ertoe doet. We streven daarbij naar meer maatschappelijke impact. We variëren in onze rol van verbinder en adviseur tot pleitbezorger al naar gelang het nodig en gewenst is. Maar altijd op basis van wetenschappelijk gefundeerde kennis.

Deze ambitie hebben we vormgegeven in een 6-tal doelen waar we eind 2025 willen staan.

Inhoudelijke doelen:

1. We worden gezien als verbindende autoriteit met een maatschappelijke gidsfunctie
2. We zijn expert in Mental Health in all Policies
3. We werken integraal, sectoroverstijgend en samen met eindgebruiker(s)

Organisatie doelen:

4. We hebben betrokken medewerkers die in balans zijn
5. We hebben onze digitale strategie gerealiseerd en verankerd
6. We hebben ons fundament op orde; we zijn klaar voor een duurzame toekomst.

Deze doelen hebben we voor 2023 vertaald in doelstellingen met een aantal concrete resultaten.

2.2 Realisatie en terugblik jaarplan 2023

2.2.1 Inhoudelijke doelen

In 2023 hebben we 65% van onze doelstellingen gerealiseerd, 28 % grotendeels en 6% niet gerealiseerd. Daar zijn we zeer tevreden mee. De doelstellingen die we niet hebben gerealiseerd hebben we indien nodig doorgeschoven naar 2024. Onderstaand geven we kort de resultaten op onze meerjarendoelen.

1. We worden gezien als verbindende autoriteit met een maatschappelijke gidsfunctie

In 2023 hebben we ruim 1.8 miljoen bezoekers gehad op onze websites. We hadden totaal bijna 700 persverzoeken. We hebben 124 rapporten gepubliceerd. Dit geeft aan dat we breed in de samenleving betekenis hebben gehad.

Vanuit alle kernthema's hebben we onze kennisrol uitgebouwd. Het expertisecentrum Mentale gezondheid is uitgebouwd met een kennisrol voor VWS.

Het Trimbos-instituut is bij twee (Alcohol en Tabak) van de drie thema's van het Nationaal Preventieakkoord nauw betrokken. Onze middelenaanpak wordt ingezet t.b.v. verschillende implementatietrajecten, zoals Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) en Helder op School. Het Trimbos-instituut is gefundeerd op wetenschappelijke kennis. In 2023 hebben we onze website aangepast met informatie over onze wetenschappelijke activiteiten, zoals over onze promovendi en promoties.

2. We zijn expert in Mental Health in all Policies (MHIAP)

Het Trimbos-instituut staat voor een integrale benadering vanuit de levensloop. Daarbij proberen we zoveel mogelijk inzicht te krijgen in de oorsprong van problemen. In 2023 hebben we verder gewerkt aan kennis over de sociale determinanten van mentale gezondheid. We hebben voor het Ministerie van VWS een kennisbundeling over MHIAP gemaakt. Deze geeft verschillende stappen die (rijks)overheden kunnen nemen om een MHIAP-aanpak te implementeren. We werken samen met VWS en enkele andere landelijke stakeholders aan een aparte aanpak/beslissingstool voor gemeenten. Ook zijn we in opdracht van VWS samen met het RIVM gestart met de landelijke monitor mentale gezondheid.

In 2023 hebben we ons intensief met de GGZ beziggehouden. Na onze publicatie 'Ggz uit de knel', hebben we zowel landelijk als in regio's onze visie en adviezen gegeven over de hervorming van de GGZ.

3. We werken integraal, sectoroverstijgend en samen met eindgebruiker(s)

We participeren in diverse samenwerkingsverbanden die bijdragen aan kennisuitwisseling en het versterken van de publieke gezondheidszorg, zoals het LOT, KAMZO, de Federatie voor Gezondheid en het Kennisplatformpreventie. We zijn ook betrokken binnen het GALA netwerk van landelijke kennisinstituten. Internationaal promoten wij integraal werken en kennis delen via de World Health Organization, het EuroHealthNet partnership, en het International Initiative for Mental Health Leadership. Rond de kernthema's wordt in verschillende coalities samengewerkt met partijen zoals de Gezonde Generatie en Verslavingskunde Nederland.

We werken in toenemende mate samen met eindgebruikers. Een mooi voorbeeld hiervan is het landelijk panel Psychisch Gezien. Dit panel laat een belangrijk geluid horen in het maatschappelijk debat.

2.2.2 Organisatiedoelen

4. We hebben betrokken medewerkers die in balans zijn

De betrokkenheid van onze medewerkers bij de organisatie is hoog. Medewerkers voelen zich thuis bij het Trimbos-instituut en de organisatie gaat hen ter harte. We hebben een uitgebreid onboardingprogramma. Dat is geëvalueerd, wat heeft geleid tot aanpassingen.

We hebben ons loopbaanbeleid verder uitgebouwd. Naast een wetenschappelijke loopbaan bieden we nu mogelijkheden voor een loopbaan in projectmanagement. We hebben veel geïnvesteerd in opleidingen. De focus heeft daarbij gelegen in projectmatig werken.

Op het gebied van duurzame inzetbaarheid hebben we nog een uitdaging. Nog teveel medewerkers hebben onvoldoende grip op hun eigen energiemangement. We hebben daar veel aandacht voor en hebben verschillende maatregelen genomen. Met onder andere vitaliteitsprogramma's proberen we de kennis en vaardigheden van onze medewerkers hierin te vergroten. Verder zijn afgelopen jaar stappen gezet op het gebied van inclusiviteit, gendergelijkheid en diversiteit.

5. We hebben onze digitale strategie gerealiseerd en verankerd

Er is gewerkt aan een inventarisatie van data repositories die voor Trimbos-onderzoekers mogelijk interessant onderzoek bevat of beschrijft. Hierbij is veel aandacht geweest voor beveiligingsmaatregelen en privacybescherming. Het eerste resultaat hebben we intern gepresenteerd. We hebben een dashboard ontwikkeld waarin we een overzicht hebben van onze eigen databestanden voor die gebruikt kunnen en mogen worden voor o.a. meta-analyses. Deze bestanden zijn vindbaar op o.a. type onderzoek, doelgroep en thema. Steeds vaker presenteren we onderzoeksrapporten op digitale wijze. Dit maakt het voor geïnteresseerden interessanter en biedt meer mogelijkheden van maatwerk.

6. We hebben ons fundament op orde; we zijn klaar voor een duurzame toekomst.

We hebben een forse stap gezet in de verdere explicitering van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Dit helpt ons in een verdere professionalisering van de organisatie.

In 2023 hebben we opnieuw een interne audit gedaan naar essentiële en kritische processen.

Inmiddels hebben we daarmee een operationeel effectieve PDCA-cyclus. Die cyclus vormt het fundament van ons kwaliteitsbeleid.

Afgelopen jaar hebben we een volgende stap gezet inzake duurzaamheid. Voor de bedrijfsvoering hebben we dat beleid vastgesteld en deels uitgevoerd. Voor de primaire processen pakken we dat komend jaar op.

3. Financiering en risicomanagement

3.1 Financiering

De financiering van het Trimbos-instituut bestaat voor een groot deel uit de instellingssubsidie van het Ministerie van VWS, alsmede diverse meerjarige projectsubsidies voor onder andere longitudinale onderzoeken en preventieakkoord-projecten rondom Alcohol en Tabak. Daarnaast zijn er onderzoeksubsidies van andere nationale subsidieverstrekkingen zoals ZonMw, overige overheden (bijvoorbeeld het Ministerie van OCW, BZK en J&V en gemeenten), zorginstellingen (eerstelijnszorg en ggz-instellingen) en andere partners in het veld (bijvoorbeeld RIVM, Phrenos en NJI). Verder zijn er internationale onderzoeksubsidies van de Europese Commissie, NIMH en Swiss Development Corporation. Ten slotte hebben we in toenemende mate projecten voor werkgevers.

De aangevraagde instellingssubsidie 2023 was reeds voor aanvang van het jaar door VWS toegekend. De samenwerking met VWS gaat in goede harmonie en in het aanvraagproces zijn de beide partijen goed op elkaar aangesloten. Dit wordt ondersteund door reguliere bijeenkomsten op directie- en contactpersonenniveau. Het resultaat is een goede samenwerking, een snelle toekenning en transparante informatie voor sturing en verantwoording.

In 2023 is ook gewerkt aan het verder professionaliseren van de bedrijfsvoering om een stabiele basis te houden.

Planning- en controlcyclus

Het jaarplan 2023 vormde de leidraad voor de aansturing van de organisatie. De monitoring is georganiseerd door een systeem van maand- en kwartaalrapportages. Daarmee was er tijdens het jaar continu zicht op de voortgang van de resultaten, de eventuele afwijkingen en de vereiste acties voor bijsturing.

Risicomanagement

In 2023 zijn de vastgestelde risico's in elke kwartaalrapportage opgenomen en toegelicht. De aard van de risico's is gelijk gebleven en de aangegeven maatregelen zijn naar onze mening ook toereikend en passend.

3.2 Realisatie versus begroting

Waar in het bestuursverslag aan financiële cijfers wordt gerefereerd, betreft dit de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Trimbos-instituut. Het gerealiseerde resultaat uit bedrijfsvoering is in 2023 EUR 693 duizend.

De baten zijn EUR 1.699 duizend boven plan uitgekomen. De "Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten" zijn veel hoger dan begroot en verklaren het verschil. Gecorrigeerd voor dit verschil zijn de baten vergelijkbaar met de begroting.

De bedrijfslasten zijn lager dan begroot en komen ze EUR 574 duizend lager uit, gecorrigeerd voor de stijging van de "Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten". In 2023 waren gemiddeld 198,1 fte werkzaam. Dat is vergelijkbaar met begroot. De overige personeelskosten en de afschrijvingen zijn lager uitgevallen. Mede doordat er minder naar kantoor is gereisd door het thuiswerken. Alle noodzakelijke investeringen in de faciliteiten worden uitgevoerd conform het Meerjarenonderhoudsplan en op basis van wet- en regelgeving.

De automatiseringskosten zijn hoger dan begroot. Het transitieproject van data naar Sharepoint/Azure is grotendeels afgerond qua opbouw systeem en een groot deel is al overgezet. Begin 2024 wordt dit project afgerond. Daarnaast kostte de juiste inrichting meer tijd mede door het goed uitwerken van de security en dataveiligheid. Tevens zijn er extra kosten gemaakt voor het doen van een aantal pentesten op nieuwe en bestaande kritische websites en/of toepassingen. Dit is in lijn met het informatiebeveiligingsbeleid van Trimbos-instituut. Informatiebeveiliging is bij Trimbos een van de topprioriteiten, mede als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van cybercrime. Daarnaast zijn de totale licentiekosten van de software hoger doordat er meer medewerkers zijn, maar ook omdat meer stagiaires en promovendi verbonden waren aan het Trimbos-instituut. Dat heeft tevens impact op de kosten voor de services van onze IT partner voor de werkplek.

De liquiditeit is in 2023 toegenomen doordat er meer voorfinanciering was op lopende projecten, het debiteurensaldo is gestabiliseerd en het positieve resultaat. Het debiteurensaldo geeft geen groot risico omdat het hoofdzakelijk recente vorderingen betreft bij bekende relaties. Ultimo 2023 bedraagt het saldo liquide middelen EUR 13.501.686 (2022 EUR 10.979.209). De quick-ratio bedraagt per ultimo 2023 1,20 (2022 1,14).

4. Resultaten van de programma's

4.1 Thema Alcohol- en drugspreventie

Een lans breken voor effectieve middelenpreventie

In 2023 zette het team zich in voor professionalisering van middelenpreventie, onder andere door een belangrijke rol te nemen in het publieke debat, het wetenschappelijke debat en door middel van trainingen en advies in effectieve middelenpreventie. Hier vind je meer informatie over de training over effectieve middelenpreventie:

<https://www.trimbos.nl/aanbod/academie/trainingen/basistraining-middelenpreventie-european-prevention-curriculum/>

Een gezonde werkomgeving voor arbeidsmigranten

Eind 2023 organiseerde het Trimbos-instituut in opdracht van het Ministerie van SZW een werkconferentie voor werkgevers over preventie alcohol-, drugs- en medicijngebruik bij

arbeidsmigranten. Tijdens deze werkconferentie wisselden werkgevers, preventiewerkers en onderzoekers informatie uit over:

- De stand van zaken omtrent alcohol, drugs en medicijn-(ADM-)gebruik en mentale gezondheid in de werksetting;
- Vragen en uitdagingen rondom preventie van ADM-gebruik en mentale problemen voor arbeidsmigranten;
- Succesvolle preventieve aanpakken voor arbeidsmigranten.

De Kennisagenda Alcoholpreventie 2023 van het Expertisecentrum Alcohol

Het Expertisecentrum Alcohol ontwikkelde de Kennisagenda Alcoholpreventie 2023 in samenwerking met vertegenwoordigers uit het veld om zicht te krijgen op hiaten in de kennis over alcohol(preventie). De kennisagenda vormde de basis voor het subsidieprogramma van ZonMw gericht op alcoholpreventie. Bekijk de Kennisagenda Alcoholpreventie 2023 van het Expertisecentrum Alcohol hier:

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af2068-kennisagenda-alcoholpreventie-2023/>

4.2 Thema Drugs

Nationale Drug Monitor: Toename drugsgebruik op de lange termijn

De Nationale Drug Monitor (NDM) geeft een actueel beeld van het gebruik van drugs, alcohol en tabak in Nederland. Nieuwe cijfers uit de Leefstijlmonitor hebben uitgewezen dat vergeleken met 2015 het drugsgebruik onder volwassenen is toegenomen voor onder andere cannabis, cocaïne en xtc. Cannabis is nog altijd de meest gebruikte drug in Nederland. Sinds 2019 daalt het lachgasgebruik gestaag. Bekijk alle feiten en cijfers hier:

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/nieuwe-cijfers-drugsgebruik-in-nederland-in-2022/>

Drugsgebruik in gevangnissen zorgelijk

Het is nodig om een beter beeld te krijgen van drugsgebruik in gevangnissen. Daarom deed het Trimbos-instituut samen met het Correlation – European Harm Reduction Network (C-EHRN) een verkennend onderzoek in de Penitentiare Inrichting in Ter Apel. Het drugsgebruik op deze locatie bleek zorgelijk en er is ruimte voor verbeterde voorlichting en zorg. Het onderzoek kreeg veel aandacht in landelijke nieuwsmedia en leidde tot Kamervragen. Lees meer over het onderzoek hier:

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/drugsgebruik-in-gevangnissen-zorgelijk/>

We pleiten voor een nationale drugsstrategie

Het Trimbos-instituut stelde een position paper op waarin de politiek opgeroepen wordt om oog te blijven houden voor alle mensen, van jong tot oud, en met name voor kwetsbare groepen. Vanuit het programma Drugs pleiten we hierin voor een overkoepelende nationale drugsstrategie. In deze strategie moet worden ingezet op implementatie van goed onderbouwde interventies, gericht op de sociale omgeving en specifieke kwetsbare doelgroepen. Lees de position paper hier:

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/pm0808-omdat-alle-mensen-ertoe-doen/>

4.3 Thema Tabak

Vapen en roken, jongeren doen het allebei

Voor het eerst brachten we cijfers uit over het gebruik van tabaks- en nicotineproducten bij Nederlandse jongeren en jongvolwassenen (12 tot en met 25 jaar). Hier komt uit dat bijna een derde van alle ondervraagde jongeren sigaretten heeft gerookt. En 69,1% van de ondervraagde jongeren die maandelijks vaped, óók maandelijks sigaretten rookt. Lees hier meer over het gebruik van tabaks- en nicotineproducten bij jongeren:

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/vapen-en-roken-jongeren-doen-het-allebei/>

Aandacht voor het geven van goede stoppen-met-rokenzorg

Elke zorgverlener heeft een taak als het gaat om stoppen met roken. Op meerdere manieren vragen we hier aandacht voor én zorgen we dat professionals de juiste materialen hebben. Zo is er dit jaar

het boek 'In iedere roker zit een stopper' verschenen. En is er een praatplaat gemaakt voor huisartsen. Rookvrije Start heeft aandacht gevraagd voor de rol van zorgverleners via campagnes voor geboortezorgprofessionals. RookStopZorg wijst andere zorgprofessionals op hoe zij het gesprek met patiënten over roken kunnen voeren. Tijdens het congres (Niet) Roken en de zorg kwamen bijna 400 zorgprofessionals samen. Hier is ook de campagne van RookStopZorg van start gegaan: Het geheim van dr Smit. Een campagne voor zorgverleners om hen op ludieke wijze te wijzen op het gesprek over roken. Bekijk hier het geheim van dr. Smit en meer over RookStopZorg: <https://www.trimbos.nl/aanbod/rookstopzorg/>

Nederland is weer gidsland als het gaat om tabaksbeleid

Nederland heeft het in 2023 goed gedaan op de Europese ranking van tabaksontmoediging. In de Tobacco Control Scale stond Nederland op positie 4. Net na Ierland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Programmahoofd Tabak Marc Willemsen: "Een bijzondere prestatie. De maatregelen die in 2020 en 2021 zijn opgevoerd om roken te ontmoedigen werpen nu hun vruchten af. Het is nu belangrijk om dit vast te houden." Lees hier het blog van Marc Willemsen: <https://www.trimbos.nl/actueel/blogs/tabaksbeleid-nederland-weer-gidsland/>

4.4 Thema Mentale gezondheid & Preventie

Stevige centrale kennisrol

Onze centrale kennisrol op het gebied van mentale gezondheid hebben wij op verzoek van VWS verder verstevigd, onder andere door het organiseren van kennisbijeenkomsten, inspiratiesessies en een vraagbaakfunctie. In 2023, organiseerden we drie landelijk inspiratiesessies voor GGD'en, gemeenten en andere stakeholders over integraal werken op mentale gezondheid op lokaal niveau. Ook hebben we een handreiking voor gemeenten ontwikkeld. Lees hier de handreiking: <https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af2099-integraal-werken-aan-mentale-gezondheid-in-lokaal-beleid/>

Meer aandacht voor mentaal welzijn in het onderwijs en op het werk

In 2023 zetten we ook in op de verbetering van de mentale gezondheid in verschillende leefomgevingen zoals het onderwijs en op de werkvloer. Naast het programma STIJN om studentenwelzijn te verbeteren in Nederland in het hoger onderwijs is ook het internationale project IMPROVA van start gegaan. IMPROVA beoogd via een digitaal platform hulp te bieden aan scholieren, hun ouders en schoolmedewerkers in het omgaan met en voorkomen van mentale problemen. Trimbos leidt binnen het project de vertaling naar duurzaam beleid. Om mentale gezondheid te verbeteren op de werkvloer heeft Trimbos een leidraad gecreëerd om een organisatiebrede aanpak voor mentale gezondheid te schetsen en een project opgericht om werkstress verminderen in de MKB. Lees hier meer over de organisatie brede aanpak voor mentale gezondheid <https://www.instituutgak.nl/onderzoek/onderzoeken/samen-richting-een-organisatiebrede-aanpak-van-werkstress-in-het-mkb/> En over het project IMPROVA hier: <https://www.improva-project.eu/>

Kennisagenda Kinderen van Ouders met Psychische en/of Verslavingsproblemen (KOPP/KOV)

In 2023 kregen we nieuwe inzichten in het aantal KOPP/KOV in Nederland, door onze NEMESIS studie. Ruim een kwart (27,9%) van alle thuiswonende kinderen in Nederland heeft een ouder met psychische problemen of een verslaving (KOPP/KOV). Ook publiceerden we een kennisagenda met toekomstige onderzoeksrichtingen die nodig zijn voor de ondersteuning van KOPP/KOV en hun ouders. Deze kennisagenda is tot stand gekomen met behulp van een Delphistudie waarin beleidsmedewerkers, praktijkprofessionals, onderzoekers en ervaringsdeskundigen tot een consensus kwamen over waar KOPP/KOV-onderzoek zich de aankomende jaren op zou moeten richten. Lees hier meer over KOPP/KOV: <https://www.trimbos.nl/kennis/kopp-kov/>

4.5 Thema Zorg & Participatie

Ggz uit de knel: noodzaak tot transformatie

Het Trimbos-instituut publiceerde in 2023 het rapport Ggz uit de knel, dat bouwstenen en oplossingsrichtingen benoemt om de ggz te hervormen op basis van interviews met ggz-professionals, bestuurders, wetenschappers, ervaringsdeskundigen en zorgverzekeraars. Belangrijkste conclusies: de aandacht in beleid en praktijk gaat nu veel uit naar preventie en betere selectie aan de poort. Dat is nuttig, maar niet genoeg voor een toekomstbestendige ggz. Ook een andere organisatie van de ggz met minder (financiële) schotten is nodig. Zorg en preventie zijn bovendien nog te individueel gericht, en zouden meer oog moeten hebben voor context en omgeving. Lees hier het rapport: <https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/ggz-uit-de-knel/>

Panel Psychisch Gezien geeft stem aan mensen met ernstige psychische problemen

Het landelijke panel Psychisch Gezien laat een belangrijk geluid horen in het maatschappelijk debat. In 2023 lieten peilingen zien dat de kwaliteit van leven van mensen met ernstige psychische problemen achterblijft op die van de algemene bevolking. Panelleden geven hun leven een lager cijfer, en veel van hen voelen zich eenzaam. Ook krijgen zij niet altijd de juiste zorg en ervaren ze onbegrip en stigmatisering. Minder mensen met ernstige psychische problemen hebben bovendien betaald werk. Tenminste 55 procent leeft onder de armoedegrens. Panelleden maken zich vaker zorgen over geldzaken. Die zorgen kunnen op hun beurt psychische klachten veroorzaken of verergeren. Lees hier meer over de uitkomsten:

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/veel-mensen-met-ernstige-psychische-problemen-hebben-geldzorgen/>

Naar een inclusieve gemeente voor mensen met een psychische beperking

Mensen met psychische problemen of een verslaving willen net als iedereen hun eigen leven leiden. Toch blijkt dit vaak moeilijk. Hoe zorg je als gemeente dat ook inwoners met een psychische beperking zich welkom voelen en kunnen meedoen? Het Trimbos-instituut publiceerde afgelopen najaar de handreiking 'Bevordering inclusie van inwoners met een psychische beperking'. Die helpt gemeenten hierbij met adviezen en tips. Beleidsmakers en ervaringsdeskundigen dachten mee over de inhoud. Lees hier het nieuwsbericht:

<https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/naar-een-inclusieve-gemeente-voor-mensen-met-een-psychische-beperking/>

4.6 Thema Jeugd

Welbevinden en preventie: van kleuterklas tot collegezaal

Dit jaar startte Stijn, het nieuwe programma studentenwelzijn voor mbo, hbo en wo. Het al bestaande initiatief Welbevinden op School kreeg begin 2023 bovendien een flinke stimulans. Met daarbij het preventieprogramma Helder op School zet het Trimbos-instituut zich stevig in voor alle leerlingen en studenten: van basisschoolkinderen tot jongvolwassenen. Samen met onder meer Pharos, Gezonde School en het Expertisecentrum Inclusief Onderwijs werken we aan een beter welbevinden en welzijn op school en studie. En aan preventie in het onderwijs, op het gebied van roken, alcohol drinken, drugs gebruiken en (te veel) gamen. Lees hier meer over Stijn:

<https://www.trimbos.nl/aanbod/programmas/stijn/>

10 jaar NIX18

De overheids campagne NIX18 startte precies 10 jaar geleden. Dit jaar organiseerde NIX18 de eerste Nationale Ouderavond, vol opvoedtips voor puberouders. En in december was er de NIX18 Studietoestand & Inspiratiemiddag. Met aandacht voor de samenhang tussen middelengebruik en mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen. En een vooruitblik op de volgende 10 jaar. De norm NIX18 uitdragen blijft belangrijk: "Juist ouders kunnen veel betekenen." Het Trimbos-instituut deelt informatie over NIX18 voor professionals via nix18voorprofs.nl.

Met zorgverleners naar een gezonde start voor ieder kind

Ieder kind verdient een gezonde, kansrijke start. Met de programma's Rookvrije Start en Alcoholvrije Start ondersteunt het Trimbos-instituut zorgverleners om met (aanstaande) ouders in gesprek te gaan over (stoppen met) roken en alcohol. Voor, tijdens én na de zwangerschap. Voor Rookvrije

Start lanceerden we een draagvlakcampagne voor zorgverleners en een publiekscampagne voor stellen met een kindwens. Verder brachten we een factsheet uit over de relatie tussen roken, stress en kwetsbaarheid bij zwangeren. Ook startte de nieuwe Taskforce Alcoholvrije Start, en breidden we de website van dat programma uit. Daarnaast zijn we gestart om de behoeften van geboortezorgprofessionals in kaart te brengen. Lees hier meer over de campagne van Rookvrije Start: <https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/campagne-roept-geboortezorg-op-om-roken-altijd-aan-te-kaarten/>

Gamen, Gokken en Digitale balans

Nieuwe materialen voor een betere digitale balans

Afgelopen jaar ontwikkelde het Trimbos-instituut nieuw lesmateriaal over digitale balans voor het voortgezet speciaal onderwijs. Deze komen beschikbaar via Helder op School. Voorproefje zien? Bekijk dan deze video. Daarnaast lanceerden we via Gameninfo.nl het Digitale balans kaartspel, dat een gezonde balans in gamen en digitale mediagebruik stimuleert. Met het spel ga je samen met je kind, partner of familielid op een leuke manier in gesprek over gamen en andere digitale media. Bekijk het kaartspel hier: <https://www.gameninfo.nl/digitale-balans-kaartspel>

Gokstop: uitschrijven voor kansspelen is nu makkelijker

Het Trimbos-instituut ondersteunde de Kansspelautoriteit bij het herontwerp van het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (Cruks). In mei 2023 kwam de nieuwe, gebruiksvriendelijke website online. Spelers die hun gokgedrag niet onder controle hebben, kunnen zich hier gemakkelijk vrijwillig inschrijven voor een gokstop. Zij hebben tijdens de gokstop geen toegang tot casino's, gokhallen en goksites met een Nederlandse vergunning. Het Trimbos-instituut dacht mee over het gebruik van de nieuwe term 'gokstop' (voorheen was dit 'speelpauze'). We ondersteunden de pilotcampagne van de Kansspelautoriteit als extern expertisepartner met advies, en deden onderzoek onder gokkers en hun naasten. Bekijk de Cruks website hier: <https://cruksregister.nl/>

Iene Miene Media: onderzoek naar mediagebruik van jonge kinderen

Het Trimbos-instituut is verbonden aan het Iene Miene Media-onderzoek: een grootschalige monitor die sinds 2012 het mediagebruik in gezinnen met kinderen van 0 t/m 6 jaar in kaart brengt. In 2023 werkten we mee aan het verdiepende onderzoek 'Balans: bewegen met media'. Hieruit kwam naar voren dat jonge kinderen aanzienlijk meer tijd besteden aan digitale media dan de World Health Organisation (WHO) adviseert. En dat digitaal mediagebruik vaak samengaat met stilzitten. "Dat digitale media onderdeel zijn van het dagelijks leven, daar kunnen we niet meer omheen, maar we kunnen wel kijken naar hoe, wanneer en hoe lang jonge kinderen er gebruik van maken," duidde Trimbos-onderzoeker Anouk Tuijnman de resultaten. Bekijk hier het nieuwsbericht hier: <https://www.mediaukkie.dagen.nl/2023/03/24/iene-miene-media-2023/>

4.7 Programma Ouderen

Dementie: ontwikkelingen bij SPREAD+

Het programma Ouderen van het Trimbos-instituut is betrokken bij de samenwerking SPREAD+: Sustainable and PeRsonalisEd Advances in Dementia care. Het doel van SPREAD+ is het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Dit jaar deden we onderzoek naar de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Ook gingen we na welke behoeften voor hen het belangrijkste zijn. Deze inzichten worden de komende jaren gebruikt bij de ontwikkeling van nieuwe psychosociale en technologische interventies binnen SPREAD+. Ook startten we met het opstellen van een 'Living Catalogue'. Deze catalogus geeft een overzicht van de belangrijkste adviezen voor de ontwikkeling en invoering van interventies binnen SPREAD+.

Mentaal gezond ouder worden

Het Programma Ouderen richt haar activiteiten komende jaren ook op mentaal gezond ouder worden. Als startpunt daarvoor deden we in 2023 een onderzoek naar de belangrijkste factoren die van invloed zijn op de mentale gezondheid van ouderen: de determinanten van mentale gezondheid

bij ouderen. We verzamelden en analyseerden daarvoor bestaand wetenschappelijk onderzoek. De gevonden determinanten worden in 2024 verbonden aan het eerder ontwikkelde levensloopmodel voor mentale gezondheid van het Trimbos-instituut. Het model wordt onder andere gebruikt om organisaties en overheden te adviseren over hun ouderenbeleid.

Ouderenpsychiatrie: nieuwe kennisagenda ouderenpsychiatrie

Het Nederlands Kenniscentrum Ouderenpsychiatrie (NKOP) is een netwerk van zorgorganisaties uit de GGZ en de VVT. Deze organisaties bieden zorg en behandeling aan ouderen met psychische problemen. Met elkaar zetten we ons in om deze zorg en behandeling te verbeteren. Dit doen we op verschillende manieren. Door belangrijke kennis te delen en (mee) te ontwikkelen. Door samen te werken. En door aandacht te blijven vragen voor deze groep. Er is op latere leeftijd meer mogelijk dan we denken. In 2023 werd op 16 november het NKOP symposium georganiseerd waar de Kennisagenda ouderenpsychiatrie gepresenteerd werd. Hierin staan 10 kennisvragen. Deze kennisvragen vinden cliënten, zorgprofessionals en onderzoekers het meest belangrijk om mee aan de slag te gaan. Bekijk hier de kennisagenda: <https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2024/01/20231110-Kennisagenda-Ouderenpsychiatrie-V5-Digitaal.pdf>

4.8 Programma Publieksinformatie

Update Drugsinfo.nl

Drugsinfo.nl heeft een nieuw uiterlijk! Het nieuwe jasje zorgt ervoor dat de site naast het aanbieden van informatie in begrijpelijke taal (taalniveau B1) makkelijker te navigeren is. Ook hebben we een kleine 100 nieuwe teksten geschreven of volledig herschreven. Daarnaast hebben meer dan 100 bestaande teksten een update gehad. Hierbij kun je denken aan cijfers aanpassen of een alinea toevoegen. Bekijk hier drugsinfo.nl: <https://www.drugsinfo.nl/>

Dienstverlening Mentaal Vitaal uitgebreid

Op mentaalvitaal.nl is nu ook informatie te vinden over klimaatzorgen, duurzaam leven, prestatiedruk en zelfbeeld. Ook is het zelfhulpaanbod aangevuld met nieuwe erkende oefeningen. Met de 5-daagse uitdaging kregen 1.386 deelnemers in een e-mailserie informatie over slaap, stress en piekeren. Deze werd beoordeeld met een 8,2. De Info- en advieslijn Mentaal Vitaal gaf dit jaar in 1.065 persoonlijke contactmomenten antwoord op vragen, advies en ondersteuning op het gebied van mentale gezondheid. Dit is een stijging van 78% ten opzichte van 2022. Bekijk hier de website: <https://www.mentaalvitaal.nl/>

Ontwikkelingen op tabaksontmoediging

Ook in 2023 is veel informatie gezocht op de websites Ikstopnu.nl, Ikstopnu.nl/jongvolwassenen en Rokeninfo.nl. Een groot succes zijn de filmpjes op TikTok over roken en vaperen, die door jongvolwassenen op grote schaal bekeken én gedeeld worden. De app Quiddy (ontwikkeld voor jongvolwassenen) heeft een 5 sterren beoordeling gekregen in de GGD-appstore. In 2023 hebben ook 2750 mensen zich ingeschreven voor de Stopmail, een serie van mails waarmee mensen die aan het stoppen zijn worden ondersteund. Dit zijn er 1000 meer dan in 2022. Bekijk hier de TikTok filmpjes: <https://www.tiktok.com/@trimbos.instituut>

4.9 Epidemiologie: onderzoek en monitoring

Jong na Corona: Mentale problemen Nederlandse jongeren onverminderd hoog

Het onderzoek 'Jong na corona', een samenwerking met de Universiteit Utrecht, onderzocht jongeren in het basis- en voortgezet onderwijs. Het laat zien dat het percentage jongeren met mentale problemen in 2022 vergelijkbaar is met het percentage uit het HBSC onderzoek in 2021, hoewel dus niet verder gestegen blijven mentale problemen nog steeds veelvoorkomend. Lees het rapport hier: <https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af2105-jong-na-corona/>

NEMESIS: Kosten van psychische aandoeningen

Op basis van de cijfers van NEMESIS-2 worden de gemiddelde jaarlijkse totale kosten per persoon met een psychische aandoening geschat op €4.593. Als we kijken naar de aandoeningen met de hoogste kosten voor de samenleving, zijn de totale kosten per 1 miljoen mensen het hoogst voor depressieve stoornissen (€310.232.000), dit wordt mede verklaard doordat depressieve stoornissen vaker voorkomen. Het grootste deel van de kosten per hoofd van de bevolking (72%) komt door verzuim of verminderde productiviteit op het werk, ongeveer een kwart zijn zorgkosten. Lees hier het artikel: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10198-023-01634-2>

Leefstijlmonitor: Een of de zes werkenden in Nederland drinkt riskant

Op basis van gegevens van de aanvullende module middelen van de Leefstijlmonitor werd het middelengebruik van de werkende bevolking in kaart gebracht. Bijna 17% van de werkenden drinkt riskant, zij drinken zo veel en vaak dat ze daardoor problemen hebben. Als gevolg van alcoholgebruik verzuimen werkenden bijna 2,9 miljoen dagen per jaar. Als er verzuimd wordt vanwege alcoholgebruik, is dat gemiddeld 3 dagen per persoon. Ruim één op de tien werkenden gebruikt drugs. Bekijk de infographic hier:

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/inf107-alcohol-drugs-medicijnen-adm-en-werk/>

4.10 Wetenschappelijke resultaten

Begin 2023 had Trimbos-instituut vier hoogleraren in dienst: prof. dr. Marloes Kleinjan, prof. dr. Marc Willemsen, prof. dr. Hans Kroon en prof. dr. Laura Shields-Zeeman. Daarnaast is prof. dr. Silvia Evers via een detachering aan Trimbos-instituut verbonden.

Begin 2023 waren er 18 promovendi bij het Trimbos-instituut. Gedurende het jaar zijn vijf van hen gepromoveerd. Trimbos-instituut is er trots op om daar een bijdrage aan te mogen hebben geleverd.

In 2023 hebben Trimbos-collega's meegeschreven aan 128 wetenschappelijke publicaties. In 59% van de gevallen gaat het om een publiek toegankelijke (open access) wetenschappelijke publicaties. In 20% van de gevallen was een Trimbos-medewerker de eerste (belangrijkste) auteur van de publicatie.

Daarnaast hebben we nader invulling gegeven aan onze wetenschappelijke ambities ten aanzien van onze medewerkers, de organisatie, en wetenschappelijke output & impact. Tevens is in 2023 de kwaliteitsborging van ons wetenschappelijk onderzoek verbeterd door de implementatie van het werkproces "Uitvoeren Onderzoek" te versterken op basis van de interne audit uit 2022.

5. Vooruitzichten 2024

Eind 2023 heeft voorzitter Raad van Bestuur, Bert van der Hoek aangegeven vervroegd met pensioen te gaan halverwege 2024. De Raad van Toezicht heeft in februari 2024 besloten om het bestuursmodel met één bestuurder ondersteund door een aantal adviseurs raad van bestuur voort te zetten. Beoogd wordt om per 1 juli 2024 een nieuwe bestuurder te benoemen.

In 2024 gaan we verder met het uitvoeren van ons meerjarenplan 2023-2025. We hebben de doelen waar we eind 2025 willen staan, geconcretiseerd in specifieke doelstellingen voor 2024. Per doelstelling hebben we concrete resultaatgebieden vastgelegd.

1. We worden gezien als verbindende autoriteit met een maatschappelijke gidsfunctie
2. We zijn expert in Mental Health in all Policies
3. We werken integraal, sectoroverstijgend en samen met eindgebruiker(s)
4. We hebben betrokken medewerkers die in balans zijn
5. We hebben onze digitale strategie gerealiseerd en verankerd
6. We hebben ons fundament op orde; we zijn klaar voor een duurzame toekomst.

Trimbos is 2024 goed gestart. Veel activiteiten op meerjarige projecten en de instellingssubsidie van ministerie van VWS lopen door. De kans is groot dat er twee expertisecentra bijkomen rondom Digitalisering en Welzijn en rondom Gokken. Dit bevestigt de belangrijke en onafhankelijke rol en expertise die Trimbos heeft op dit vlak. Er is een substantiële verlenging aangevraagd van het preventieakkoord rondom Tabak voor de laatste twee jaar van het lopende preventieakkoord. We

wachten nog op de formele toekenning. Naast het preventieakkoord lopen een aantal meerjarige projecten en intensiveringen waardoor de organisatie zal groeien in aantal fte.

In lijn met de landelijke trend, kent het instituut in de eerste maanden van het jaar veel kortdurend verzuim vanwege griepklachten maar ook nog steeds Covid-19 besmettingen. De financiële impact van voorgaande vooruitzichten is meegenomen in de begroting voor het deel dat is toegezegd.

Verwacht wordt dat onze subsidiegevers net als in voorgaande jaren voorschotten zullen verstrekken waarvan de hoogte gebaseerd is op de normale bevoorschotting. Het Trimbos-instituut verwacht dus niet dat er liquiditeitsproblemen zullen ontstaan of dat de continuïteit in het gedrang zal komen.

Het vorenstaande is gebaseerd zijn op de huidige inzichten. De werkelijke impact en maatregelen zijn nog onzeker en grotendeels afhankelijk van voor Trimbos niet beïnvloedbare factoren.

Voor 2024 is een begroting opgesteld met een bescheiden positief bedrijfsresultaat. De externe focus is voor komende jaren nog meer gericht op het realiseren van maatschappelijke meerwaarde, zoals die is vastgelegd in de missie en visie van het instituut. De totale begrote bruto opbrengsten in 2024 bedragen EUR 31,2 miljoen. De interne focus ligt voornamelijk op het verder professionaliseren van bedrijfsvoering, projectmanagement en rolduidelijkheid zodat iedereen onder zo optimaal mogelijke omstandigheden aan het werk is.

In 2024 zal de ICT transitie definitief worden afgerond met de migratie van data naar een nieuw platform. Door deze transitie worden medewerkers nog beter ondersteund bij hun werkzaamheden en worden nieuwe manieren van samenwerken in- en extern mogelijk. Daarnaast zal Trimbos-instituut de goede balans tussen thuis en op kantoor werken proberen te behouden. Een prettige werkomgeving en een professioneel en uitdagend werkklimaat bieden een belangrijke basis voor de verdere realisatie van onze missie.

De kwaliteit en gedrevenheid van onze medewerkers geeft ons alle vertrouwen dat we onze ambities verder gaan realiseren.

Raad van Bestuur, Trimbos-instituut

Utrecht, 27 mei 2024

Bert van der Hoek

Was getekend

Verslag Raad van Toezicht 2023

Inleiding

De Raad van Toezicht is het intern toezichthoudend orgaan, dat verantwoordelijk is voor het toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in het Trimbos-instituut. Met dit verslag wenst de Raad van Toezicht op een transparante, relevante en navolgbare wijze maatschappelijke verantwoording af te leggen aan belanghebbenden. De Raad van Toezicht hanteert de statuten, de Governancecode Zorg 2022 en zijn toezichtvisie als leidraad voor zijn handelen en vormt de basis voor de samenwerking met de RvB.

Samenstelling en herbenoeming

De Raad van Toezicht bestond in 2023 steeds uit vijf personen. De samenstelling van de Raad van Toezicht en die van zijn commissies is niet gewijzigd. Er is geen sprake van enige belangenverstrengeling tussen de Raad van Toezicht-leden en de organisatie. Voorzitter Raad van Toezicht (ook tevens de voorzitter van de Remuneratiecommissie) de heer Dullaert, is na een zorgvuldige evaluatie per 15 april 2023 herbenoemd voor een periode van vier jaren. Voor deze evaluatie is naast input van de overige leden ook input verkregen vanuit de Raad van Bestuur, Managementteam en Ondernemingsraad.

Vergaderingen Raad van Toezicht

De RvT heeft vergaderd op 12 februari, 31 mei, 3 juli, 11 september, 9 november en 12 december. Op een enkele uitzondering na, was de RvT daarbij voltallig aanwezig. Belangrijke agenda-, en besluitvormingspunten in de RvT-vergaderingen waren:

- Relevante politieke ontwikkelingen en daarbij behorende scenarioanalyses;
- Zaken die in de media speelden op relevante thema's en wetenschappelijke prestaties;
- Arbeidsomstandigheden, medewerkerstevredenheid en verzuim;
- Een dialoog met de vertrouwenspersonen;
- De duurzaamheidsstrategie;
- De opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- Stakeholdermanagement;
- Kwaliteitsmanagement inclusief wetenschappelijke kwaliteit en klachtrapportages;
- Wetenschappelijke ambities;
- Evaluatie van de bestuursstructuur;
- Dechargebesluit aan de RvB;
- De naleving van de geldende wet- en regelgeving, in het bijzonder de Governancecode zorg 2022;
- Financiële stand van zaken bij het Trimbos-instituut;
- Het jaarverslag en de jaarrekening over 2022;
- De voortgang van het meerjarenplan 2023-2025, het jaarplan 2024 en bijbehorende begrotingen.

Verder heeft de RvT meerdere besloten overleggen gevoerd en hadden de leden van de RvT en de RvB ook regelmatig informeel overleg met elkaar, telefonisch of in een persoonlijk gesprek. Daarnaast vindt periodiek overleg met OR en RvB adviseurs plaats.

Vergaderingen vaste commissies Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft drie vaste adviescommissies ingesteld: de Auditcommissie, de Remuneratiecommissie en de Kwaliteitscommissie. Deze commissies zijn onder andere ingesteld om zo goed mogelijk gebruik te maken van de deskundigheid van de afzonderlijke leden van de RvT en de besluitvorming voor te bereiden. Dit onverminderd de competentie en verantwoordelijkheid van ieder lid om de hoofdlijnen van het beleid te beoordelen.

Zo is de Auditcommissie belast met de voorbereiding van de behandeling van alle financiële- en ICT-zaken alsmede de advisering aan de Raad van Toezicht hieromtrent. De Remuneratiecommissie adviseert de Raad van Toezicht specifiek bij het uitoefenen van de werkgeversrol richting de Raad

van Bestuur. Tevens heeft deze commissie een adviserende rol ten aanzien van evaluatie en beloning van de Raad van Toezicht. De Kwaliteitscommissie zorgt voor de voorbereiding van de behandeling van de relevante (wetenschappelijke) kwaliteitszaken.

De Auditcommissie heeft in 2023 vier keer vergaderd: op 30 januari, 22 mei, 31 augustus en 30 november. In deze vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken en/of ter besluitvorming voorbereid voor de Raad van Toezicht: het jaarverslag en de jaarrekening over 2022, de managementletter, het interne risicobeheersings- en controlesysteem, maand- en kwartaalrapportages, duurzaamheidsstrategie en het jaarplan 2024 inclusief bijbehorende begrotingen. In de vergadering van 22 mei 2023 is overleg geweest met de accountant, onder andere over de jaarrekening van 2022 en het accountantsverslag.

De Kwaliteitscommissie heeft in 2023 vier keer vergaderd: op 30 januari, 13 mei, 11 september en 28 november. In deze vergaderingen zijn onder andere de volgende zaken besproken en/of ter besluitvorming voorbereid voor de Raad van Toezicht: de invulling van de CSO functie, de wetenschappelijke ambities, het kwaliteitsjaarplan 2023 en de voortgang daarvan, binnengekomen klachten, het onderzoeksproces en het interne risicobeheersings- en controlesysteem, kwaliteitsaudits en de wetenschappelijke prestaties.

Op 31 mei en 1 november heeft de Renumeratiecommissie de jaargesprekken gevoerd met de Raad van Bestuur. Daarnaast heeft de Renumeratiecommissie jaarlijks overleg met OR en een delegatie van het MT.

Maatschappelijke opgave

Het Trimbos-instituut vervult de maatschappelijke opgaven conform de verwachting, afgaande op de resultaten van de beleidsplannen voor 2023. Daarnaast heeft (de Raad van Bestuur van) het Trimbos-instituut in 2023 nagenoeg alle met de Raad van Toezicht afgesproken doelen gerealiseerd.

Daarnaast is de Raad van Toezicht zich ervan bewust dat het een maatschappelijk belang dient. Een belang dat wellicht verder gaat dan het belang van het Trimbos-instituut. Leden van Raad van Toezicht dienen dan maatschappelijk aanspreekbaar te zijn. Om die reden is ook in 2023 voortdurend aandacht besteed aan het evalueren van het eigen functioneren en de onderlinge samenwerking. Hiervoor is onder andere de in februari 2023 gedane zelfevaluatie, onder begeleiding van een externe deskundige, de basis.

Ten slotte

De Raad van Toezicht waardeert de inzet van alle medewerkers en andere bij het Trimbos-instituut betrokken partners en personen. Dankzij hen zijn er in 2023 mooie resultaten bereikt. De Raad van Toezicht ziet uit naar de komende jaren en wenst zijn bijdrage te kunnen blijven leveren aan het realiseren van de doelen en de verdere ontwikkeling van het Trimbos-instituut.

27 mei 2024

Raad van Toezicht Stichting Trimbos-instituut:

de heer lic. M.L.M. Dullaert MBA (voorzitter)
mevrouw dr. C.M.H.A. Deckers MBA
de heer prof. dr. H.F.L. Garretsen
Mw. J.E. Fijn van Draat MBA CPC
Mw. drs. K.J. Kuperus

Profielschets Raad van Bestuur ultimo 2023

Dhr. drs. H.J. van der Hoek was in 2023 naast bestuurder bij Trimbos:

- Voorzitter Raad van Toezicht van Trajectum
- Lid Nederlandse Adviesraad - Centre for Urban Mental Health (namens Trimbos)
- Docent PPO (beroepsopleiding voor psychologen en orthopedagogen)

Samenstelling en profielschets leden Raad van Toezicht ultimo 2023

Dhr. lic. M.L.M Dullaert MBA

Nevenactiviteiten in verslagperiode:

- Bestuursvoorzitter KidsRights
- Commissaris NV Bergkwartier
- Voorzitter CDA provincie Overijssel (t/m september 2023)
- Voorzitter expertcommissie, International Children's Peace Prize
- (Deeltijd)partner BMC

Mw. dr. C.M.H.A. Deckers MBA

Nevenactiviteiten in verslagperiode:

- ASKO (Amsterdamse Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Interconfessioneel Onderwijs): Lid Raad van Toezicht vanaf september 2017
- Marente: Vicevoorzitter Raad van Toezicht vanaf mei 2019 en Voorzitter Auditcommissie vanaf mei 2019
- Máxima Medisch Centrum: Lid Raad van Toezicht vanaf maart 2019 en Voorzitter Auditcommissie vanaf januari 2020
- NBA: Bestuurslid vanaf 14 juni 2021
- Raphaëlstichting: Lid Raad van Toezicht vanaf december 2017 en lid commissie kwaliteit en veiligheid

Dhr. Prof. dr. H.F.L. Garretsen

Emeritus Hoogleraar gezondheidsbeleid Tilburg University

Nevenactiviteiten in de verslagperiode:

- Lid Gezondheidsraad, 2016 - 2024
- Voorzitter Kennisplatform Preventie, VWS, 2019 - heden
- Voorzitter ZonMw Centrale Commissie Preventieprogramma
- Voorzitter ZonMw Expertisecommissie Zintuiglijk gehandicapten, 2018 - heden
- Vicevoorzitter ZonMw commissie Actieprogramma Grip op Onbegrip, Voorzitter Subcommissie Kennis & Inzicht
- Lid Bezwaarschriftencommissie van NWO/ZonMw 2020 - heden
- Voorzitter erkenningscommissie gehandicaptenzorg, Vilans, 2016 - heden
- Voorzitter erkenningscommissie ouderenzorg, Vilans, 2016 - heden
- Voorzitter Raad van Toezicht, NSPOH (Netherlands School of Public and Occupational Health), 2017 - heden
- Lid Raad van Toezicht Bibliotheek Helmond-Peel, 2020 - heden
- Lid Missieteam I (Leefstijl en leefomgeving) Health-Holland, Top Sector Life Sciences & Health
- Lid Sectorplancommissie Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, OCW
- Voorzitter Werkgroep Monitoring Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek

Mw. J.E. Fijn van Draat MBA

WLGroep, lid raad van bestuur (juni 2022 – heden)

Nevenactiviteiten in de verslagperiode:

- Lid Raad van Toezicht en voorzitter audit commissie, Onderwijsgroep Amersfoort, Amersfoort (januari – juli 2023)
- Lid Raad van Toezicht en lid audit commissie, Kwadrantgroep, Drachten

Mw. drs. K.J. Kuperus

KPMG Nederland, partner

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans Trimbos-instituut per 31 december 2023
(voor resultaatsverdeling)

		31-12-2023		31-12-2022	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
	1				
Gebouwen en terreinen		960.016		1.038.662	
Andere bedrijfsmiddelen		1.801.851		2.022.856	
Vooruitbetaald op materiële vast activa		0		0	
			2.761.867		3.061.518
Vlottende activa					
Vorderingen					
	2				
Handelsdebiteuren		528.716		505.942	
Overige vorderingen en overlopende activa	3		2.015.848	1.052.284	
			2.544.564		1.558.226
Liquide middelen					
	4		13.713.371		11.303.816
			19.019.802		15.924.170
Stichtingsvermogen					
	5				
Bestemmingsreserve		146.711		128.733	
Onverdeeld resultaat		692.504		231.156	
Bestemmingsfonds		387.094		500.286	
Overige reserves		2.886.241		2.559.872	
			4.112.551		3.420.046
Voorzieningen					
	6				
Personeelsgerelateerde voorzieningen		76.051		-	
Voorziening groot onderhoud		655.000		524.000	
			731.051		524.000
Langlopende schulden					
	7				
Egalisatierekening doelsubsidies		-		-	
Hypothecaire lening		570.000		690.000	
			570.000		690.000
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		2.000.568		1.661.675	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8	1.062.821		893.660	
Overige schulden en overlopende passiva	9	10.542.811		8.734.788	
			13.606.200		11.290.123
			19.019.802		15.924.170

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023 Trimbos-instituut

		2023	2023	2022
		EUR	Begroting	EUR
		EUR	EUR	EUR
Baten	<i>10</i>			
(project)subsidies ministerie VWS	<i>11</i>	23.645.179	21.998.000	17.905.781
Projectsubsidies derden	<i>12</i>	6.436.695	5.810.000	5.530.721
Overige bedrijfsopbrengsten	<i>13</i>	483.672	225.842	449.938
		30.565.546	28.033.842	23.886.440
Lasten				
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	<i>14</i>	10.629.048	7.933.000	6.588.860
Lonen en salarissen	<i>15</i>	13.620.390	13.985.336	12.107.487
Sociale lasten en pensioenlasten	<i>16</i>	3.295.386	3.485.876	2.955.864
Afschrijvingen materiële vaste activa	<i>17</i>	561.745	600.000	493.237
Overige bedrijfskosten	<i>18</i>	1.796.696	1.764.630	1.460.327
		29.903.264	27.768.842	23.605.774
Bedrijfsresultaat		662.283	265.000	280.666
Financiële baten en lasten	<i>19</i>	30.222	-65.000	-49.510
Resultaat uit bedrijfsuitoefening		692.504	200.000	231.156
Netto resultaat		692.504	200.000	231.156
Voorstel resultaatsbestemming				
Bestemmingsreserve		39.507	-	17.978
Egalisatiereserve VWS		-53.275	-	-23.283
Bestemmingsfonds		-	-	-75.000
Overige reserves		706.272	-	311.461
		692.504	-	231.156

Geconsolideerd kasstroomoverzicht Trimbos-instituut over 2023

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		662.283		280.666
Aanpassingen voor				
Afschrijvingen op fin. en mat. vaste activa	561.745		493.237	
Onttrekkingen aan voorziening	-		-	
Voorziening groot onderhoud	131.000		131.000	
Personeelsgerelateerde voorzieningen	76.051		-	
Vrijval voorziening ten gunste van resultaat	-		-	
		768.797		624.237
Verandering in werkkapitaal				
Mutaties vorderingen	-985.729		1.151.306	
Koersverschillen	-		-	
Langlopende schulden (exclusief banken)	-		-	
Kortlopende schulden (exclusief banken)	2.316.077		2.201.819	
		1.330.348		3.353.125
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.761.428		4.258.027
Ontvangen interest	-		-	
Betaalde interest	30.222		-49.510	
		30.222		-49.510
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.791.649		4.208.518
Investeringen materiële vaste activa	-262.095		-506.141	
Mutatie financiële vaste activa	-		-	
In gebruik genomen activa	-		39.588	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		1	
		-262.095		-466.552
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie onverdeeld resultaat vorig jaar		-		-
Opname hypothecaire lening		-		-
Aflossing hypothecaire lening		-120.000		-120.000
Egalisatie doelsubsidies		-		-
Netto kasstroom		2.409.555		3.621.966
Verloop mutatie geldmiddelen				
Stand begin boekjaar		11.303.816		7.681.850
Toename / afname geldmiddelen		2.409.555		3.621.966
Stand per eind boekjaar		13.713.371		11.303.816

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Trimbos-instituut is feitelijk en statutair gevestigd op de Costakade 45, 3521 VS te Utrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder KvK-nummer 41265454 en RSIN 805514806.

ALGEMENE TOELICHTING

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

Stichting Trimbos-instituut en haar groepsmaatschappijen hebben gezamenlijk als doel:

- a) het op onafhankelijke, wetenschappelijke, praktijkgerichte en levensbeschouwelijke pluriforme geestelijke volksgezondheid, geestelijke gezondheidszorg, verslaving en verslavingszorg, alsmede ten aanzien van het gebruik van alcohol, drugs en overige psychotrope stoffen;
- b) het op de sub a. bedoelde wijze verlenen van diensten ter bevordering van preventie en hulpverlening alsmede het beleidsmatig en maatschappelijk handelen op de sub a. genoemde aandachtsgebieden;
- c) en voorts al hetgeen dat met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting tracht haar doelen te bereiken door onder meer:

- a. het produceren van kennis, het verzamelen en bewerken van bestaande gegevens en het verspreiden en overdragen van kennis;
- b. het stimuleren van meningsvorming en bezinning; en
- c. het geven van adviezen.

De stichting zal de hiervoor vermelde werkzaamheden onder meer verrichten ten behoeve van:

- a. instellingen, cliënten, werknemers en zorgverzekeraars in de (geestelijke) gezondheidszorg en de verslavingszorg;
- b. het openbaar bestuur in Nederland en de daaraan gerelateerde uitvoerende instanties;
- c. instituten in binnen en buitenland;
- d. het algemeen publiek;
- e. de media.

Informatieverschaffing over groepsverhoudingen

Stichting Trimbos-instituut staat aan het hoofd van de groep en heeft een ANBI status.

Daarnaast is er als gevolg van de aanwezigheid van gemeenschappelijke leiding een consolidatieplicht voor wat betreft de financiële gegevens van Stichting voor Systeemveranderingen in Geestelijke Gezondheidszorg en Private Institute Trimbos Moldova. Voor Stichting voor Systeemveranderingen in Geestelijke Gezondheidszorg wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling conform artikel 2:407 lid 1 onder 1 BW. De gegevens van Private Institute Trimbos Moldova zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Trimbos-instituut zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1, Boek 2 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De consolidatiegrondslagen

Waarderingsgrondslagen van in de consolidatie opgenomen stichtingen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor Stichting Trimbos-instituut.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van het Ministerie van VWS en de stellige uitspraken van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, specifiek RJ 640 Organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in Euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Informatieverschaffing over afwijkingen in bedragen van het voorgaande boekjaar als gevolg van een herziening.

Waar dit het inzicht verbeterd, zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Omrekening van in vreemde valuta luidende bedragen:

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de bestemmingsreserve. Kosten en opbrengsten worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers op 31 december van het betreffende jaar. De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Trimbos-instituut.

Operationele lease

De Stichting heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbinden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

GRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op het terrein wordt niet afgeschreven.

Voor diverse categorieën vaste activa worden onderstaande afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Categorie	Termijn in jaren	% per jaar
Grond	Geen	0,00%
Gebouwen	50	2,00%
Liftinstallatie	20	5,00%
Inrichting gebouwen en terreinen	10	10,00%
Inventaris	5	20,00%
Kantine inventaris	5	20,00%
Hardware	4	25,00%

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

Onderhanden projecten

Ten aanzien van de projecten wordt onderscheid gemaakt tussen afgeronde projecten, lopende projecten met een debetsaldo en lopende projecten met een creditsaldo. De afgeronde projecten worden als 'nog te ontvangen subsidiebedragen op afgeronde projecten' gepresenteerd. De lopende projecten met een debetsaldo worden als 'nog te ontvangen subsidiebedragen' gepresenteerd en lopende projecten met een creditsaldo worden als 'nog te besteden toegekende subsidiebedragen' gepresenteerd.

Trimbos voert een aparte boekhouding per project om economische en niet economische activiteiten mede in het kader van ZonMW subsidie te kunnen scheiden.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebatens

Investeringsubsidies in verband met de aanschaf van vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Lasten

Onder de post kosten uitbesteed werk en andere externe kosten zijn de projectkosten opgenomen gemaakt door Private Institute Trimbos Moldova. Private Institute Trimbos Moldova is opgericht en behoeve van de uitvoering van het project Support the Reform of Mental Health Services in Moldova (MENSANA). Alle kosten die Private Institute Trimbos Moldova maakt zijn derhalve aan te merken als projectkosten. Om die reden zijn alle kosten van Stichting Trimbos Moldova onder kosten uitbesteed werk en andere externe kosten verantwoord.

Pensioenlasten

De door het Trimbos-instituut voor haar werknemers afgesloten pensioenregeling betreft een zogenaamde "toegezegd pensioenregeling". Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. Trimbos-instituut betaalt premies op verplichte, vrijwillige of contractuele basis aan PFZW. Deze premies worden verantwoord als last zodra ze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een verandering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Het Trimbos instituut heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Ultimo 2023 bedroeg de dekkingsgraad 106,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 105,0%.

PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. Trimbos-instituut heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Trimbos-instituut heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers op 31 december van het betreffende boekjaar. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangen en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans Trimbos-instituut

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddel en	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2023:				
Aanschaffingswaarde	4.935.317	6.062.603	-	10.997.918
Cumulatieve afschrijvingen	-3.896.655	-4.039.747	-	-7.936.401
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde per 1 januari 2023	1.038.662	2.022.856	-	3.061.518
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Mutaties in de boekwaarde:				
Investeringen	-	262.905	-	262.905
Afschrijvingen	-78.646	-483.100	-	-561.745
In gebruik genomen activa	-	-	-	-
Desinvesteringen aanschaffingswaarde	-	-	-	-
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo mutaties	-78.646	-221.005	-	-299.651
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2023:				
Aanschaffingswaarde	4.935.316	6.324.698	-	11.260.014
Cumulatieve afschrijvingen	-3.975.300	-4.522.846	-	-8.498.147
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde per 31 december 2023	960.016	1.801.851	-	2.761.867
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

De WOZ waarde per 1 januari 2023 van het gebouw, gelegen aan Da Costakade 45, te Utrecht bedroeg EUR 5.933.000.

VLOTTENDE ACTIVA

2. Handelsdebiteuren

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Handelsdebiteuren	533.944	513.868
Voorziening dubieuze debiteuren	-5.227	-7.926
	<hr/>	<hr/>
	528.716	505.942
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Vordering op gelieerde partijen

	31-12-2023 EUR	31-12-2023 EUR
Vordering op gelieerde partijen	-	-

Er is een rechtspersoon opgericht in Moldavië voor subsidie-activiteiten. Stichting Trimbos-instituut is penvoerder van een ontvangen projectsubsidie van subsidieverstrekker SDC en via deze rekeningcourant verhouding worden financiële middelen gestort naar Moldavië en vindt afrekening van bestede kosten plaats. Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente berekend.

3. Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8.576	10.335
Overige vorderingen	2.007.272	1.042.558
	<hr/>	<hr/>
	2.015.848	1.052.893
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Premie ziektekostenverzekering IZZ	8.576	10.335
------------------------------------	--------------	--------

Overige vorderingen

Overige vorderingen	18.755	21.931
Nog te ontvangen subsidiebijdragen op afgesloten projecten	451.443	15.065
Vooruitbetaalde bedragen	157.349	105.206
Nog te ontvangen subsidiebijdragen	1.379.587	900.277
Overlopende activa	138	79
	<hr/>	<hr/>
	2.007.272	1.042.558
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

4. Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
ING Bank N.V.	13.501.686	10.979.209
Diverse banken	211.685	324.607
	<hr/>	<hr/>
	13.713.371	11.303.816
	<hr/>	<hr/>

PASSIVA

5. Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de enkelvoudige balans nader toegelicht.

VOORZIENINGEN

6. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Personeelsgerelateerde voorzieningen	76.051	-
Voorziening groot onderhoud	655.000	524.000
	<hr/>	<hr/>
	731.051	524.000

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Personeelsgerelateerde voorzieningen	76.051	-
	<hr/>	<hr/>
Personeelsgerelateerde voorzieningen		
Stand per 1 januari	-	-
Voorziening naar kortlopende schulden	-	-
	<hr/>	<hr/>
	-	-
Kosten personeelsgerelateerd ten laste van voorziening	-	-
Dotatie aan voorziening	76.051	-
Vrijval ten gunste van resultaat	-	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	76.051	-
	<hr/>	<hr/>

De Personeelsgerelateerde voorzieningen zijn een voorzieningen gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid voor medewerkers die de organisatie ziek hebben verlaten en voorzover deze na 31 december 2023 vallen.

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Voorziening groot onderhoud	524.000	524.000
Voorziening groot onderhoud Stand per 1 januari	524.000	393.000
Voorziening naar kortlopende schulden	-	-
Kosten groot onderhoud ten laste van voorziening	-	-
Dotatie aan voorziening	131.000	131.000
Vrijval ten gunste van resultaat	-	-
Stand per 31 december	655.000	524.000

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor de renovatie die verwacht wordt in 2028. Hieraan ligt een plan voor groot onderhoud ten grondslag gebaseerd op de renovatie van 2019/2020, deze is geïndexeerd voor toekomstige prijsstijgingen. De componentenmethode wordt gebruikt voor de investeringen in onderhoud conform het meerjaren onderhoudsplan (MJOP).

7. Langlopende schulden

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Langlopende schulden		
Hypotheek	560.000	690.000
	560.000	690.000

	2023 EUR	2022 EUR
Hypotheek		
Schuldrest per 1 januari	810.000	930.000
Opname boekjaar	-	-
Aflossing boekjaar	-120.000	-120.000
Schuldrest per 31 december	690.000	810.000
Aflossing volgend boekjaar	-120.000	-120.000
Saldo per 31 december	570.000	690.000
Hoofdsom	1.200.000	1.200.000
Cumulatieve mutaties	-630.000	-510.000
Saldo per 31 december	570.000	690.000

Voor het verkrijgen van de hypotheek zijn een aantal zekerheden gevestigd door Stichting Trimbos-instituut, Netherlands institute of Mental Health and Addiction:

- Een hypotheek van EUR 1.200.000,00 op kantoorpand, 1^e in rang, gelegen aan Da Costakade 45 te Utrecht;
- Negative pledge/ pari passu en cross default verklaring;
- Verpanding bedrijfsuitrusting (eerste pandrecht);
- Stamverpanding boekvorderingen (eerste pandrecht):

Tevens is bepaald dat gedurende de looptijd van de kredietfaciliteit de solvabiliteit minimaal 15% dient te bedragen. De solvabiliteit betekent de procentuele verhouding tussen het gecorrigeerd eigen vermogen en het gecorrigeerde balanstotaal. De correctie van het balanstotaal betreft de stille reserve van het op de balans aanwezige onroerend goed. De solvabiliteit is ultimo 2023 uitgekomen op 35,9%. Daarmee wordt voldaan aan deze bepaling.

Het kortlopende deel van de schuld is EUR 120.000, deze is daarom ook verantwoord in de kortlopende schulden.

De looptijd van de hypotheek is tot 1 juli 2029.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
8. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	144.762	103.105
Loonheffing	918.059	790.555
	<hr/> 1.062.821 <hr/>	<hr/> 893.660 <hr/>

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
9. Overige schulden en overlopende passiva		
Personeelskosten	2.044.411	1.906.081
Nog te besteden toegekende subsidiebedragen	6.435.066	5.996.160
Ontvangen subsidiebedragen ten behoeve van derden	1.713.350	445.031
Overige schuld	349.985	387.516
Te betalen afvloeiingsregelingen	-	-
	<hr/> 10.542.811 <hr/>	<hr/> 8.734.788 <hr/>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake garanties

Er zijn per 31-12-2023 contracten afgesloten met een totale waarde van €2.017.284 waarvan €987.346 gerelateerd aan onderhanden projecten.

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen activa

Uit hoofde van de huur van koffieapparaten en een leaseauto bestaat er voor 2024 en verder een verplichting ter grootte van € 13.794. Dit bedrag is opgenomen onder de eerder genoemde totale waarde.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten Trimbos-Instituut

	2023 EUR	2023 EUR	2022 EUR
		Begroting	
10 Baten			
(Project)subsidie ministerie VWS	23.645.179	21.998.000	17.905.781
Projectsubsidies derden	6.436.695	5.810.000	5.530.721
Overige bedrijfsopbrengsten	483.672	225.842	449.938
	30.565.546	28.033.842	23.886.440
11 (project)subsidie ministerie VWS			
Rijksbijdrage	11.724.289	10.778.000	9.823.922
Projectsubsidies	11.920.890	11.220.000	7.205.850
	23.645.179	21.998.000	17.029.772

Bovenstaande bedragen hebben betrekking op de door het Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport structureel verstrekte subsidie (Rijksbijdrage) aangevuld met additionele toegekende incidentele (project)subsidies. In de begroting van 2023 is rekening gehouden met de aanvraag die 30 september 2022 is ingediend bij het ministerie. Deze is niet geheel toegekend. Later in 2023 is een aanvulling op deze toekenning ingediend en toegekend waardoor de realisatie uiteindelijk hoger uitvalt dan begroot. Voor de projectsubsidies wordt in de begroting uitgegaan van de doorlopende projecten, eventuele te acquireren projecten worden begroot onder projectsubsidies derden.

In de begroting zijn de overige bedrijfsopbrengsten behoudend begroot omdat ten tijde van de begroting nog niet goed te schatten is of ze gaan vallen onder projectsubsidies derden of onder deze categorie.

12 Projectsubsidies derden

Deze bedragen hebben betrekking op de door derden (niet zijnde het Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport) verstrekte subsidies. Deze subsidies en opdrachten hebben een incidenteel karakter.

	2023 EUR	2023 EUR	2022 EUR
		Begroting	
13 Overige bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten scholing/cursussen	22.120	-	31.496
Detacheringen	-	-	20.484
Exploitatie gebouw	69.674	65.000	72.933
Verkopen publicaties	391.879	160.842	325.025
Ontvangen erfenis	-	-	-
	483.672	225.842	449.938

De overige opbrengsten zijn hoger dan begroot. Dit heeft onder ander te maken met hogere opbrengsten die voornamelijk worden gerealiseerd via de webwinkel. Het betreft onder andere de verkoop van cursussen en publicaties. Dit wordt separaat begroot maar is lastig te schatten omdat het soms valt onder projectsubsidies derden en soms onder overige opbrengsten. Dit is ook het geval bij de opbrengsten scholing/cursussen.

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
14 Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten			
Kosten uitbesteed werk	10.629.048	7.933.000	6.588.860
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Kosten uitbesteed werk			
Directe projectkosten	9.795.140	7.597.000	5.634.269
Ingehuurde externen	833.908	336.000	791.471
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	10.629.048	7.933.000	6.425.740
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Directe projectkosten

Hierboven zijn de direct aan de uitvoering van projecten gerelateerde kosten verantwoord. In de begroting wordt een schatting gemaakt, deels zijn ze hoger door de directe projectkosten in de instellingssubsidie. Daarnaast was niet de gehele de impact van het preventie akkoord niet meegenomen in de begroting omdat bij het vaststellen van de begroting dit nog onduidelijk was. Op deze projecten zijn ook directe projectkosten geboekt in 2023.

Ingehuurde externen

Hierin zijn begrepen de niet-project gerelateerde kosten van tijdelijk door het Trimbos-instituut ingehuurde arbeidskrachten en adviseurs. In 2023 was helaas door ziekte voor een aantal posities inhuur nodig en dit was niet begroot. Daarnaast wordt het verschil verklaard door inhuur van personeel die een functionaris vervangen of een expertise invullen die niet in de organisatie beschikbaar is. Dit verklaart het verschil met de begroting.

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
Personeelskosten			
15 Lonen en salarissen			
Brutolonen en -salarissen	11.590.163	11.659.395	11.590.163
Overige personeelskosten	517.324	556.685	517.324
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	12.107.487	12.216.080	12.107.487
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Overige personeelskosten			
Overige personeelskosten	517.324	556.685	517.324
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	517.324	556.685	517.324
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Gemiddeld aantal werknemers

Bij de Stichting waren in 2023 gemiddeld 198,1 werknemers werkzaam, op basis van een volledig dienstverband (2022: 183,5)

WNT-verantwoording 2023 Trimbos-instituut

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Trimbos-Instituut van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Trimbos-instituut is € 223.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Leidinggevende topfunctionarissen (gegevens 2023)

Naam	Functie	Beloning	Voorziening	Totaal	Individueel
Drs. H.J. van der Hoek	Voorzitter RvB	207.817	15.175	222.992	223.000

De heer van der Hoek, voorzitter van de Raad van Bestuur, is per oktober 2018 in vaste dienst getreden, en heeft een fulltime dienstverband (1,0 fte).

Leidinggevende topfunctionarissen (gegevens 2022)

Naam	Functie	Beloning	Voorziening	Totaal	Individueel
Drs. H.J. van der Hoek	Voorzitter RvB	202.451	13.547	216.000	216.000

Toezichthoudende topfunctionarissen (gegevens 2023)

Naam RvT	Functie	Beloning	Belastbare onkostenvergoeding	Totaal bezoldiging	Individueel WNT maximum
Dhr. M. Dullaert MBA	Voorzitter RvT	8.100	-	8.100	33.450
Mr. Dr. C.M.H.A. Deckers MBA	Lid RvT	7.145	-	7.145	22.300
Dhr. Prof. Dr. H.F.L. Garretsen	Lid RvT	5.798	-	5.798	22.300
Mw. J.E. Fijn van Draat MBA CPC	Lid RvT	7.100	-	7.100	22.300
Mw. drs. K.J. Kuperus	Lid RvT	5.600	-	5.600	22.300

Het toepasselijk WNT-maximum voor voorzitters en leden van interne toezichthoudende organen bedraagt € 33.450 respectievelijk € 22.300. De jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter RvT bedraagt € 8.100, voor de vicevoorzitter € 7.100 en voor een lid € 5.600. Het WNT bezoldigingsmaximum wordt niet overschreden.

Toezichthoudende topfunctionarissen (gegevens 2022)

Naam RvT	Functie	Beloning	Belastbare	Totaal	Individueel
Dhr. M. Dullaert MBA	Voorzitter RvT	7.900	-	7.900	32.400
Mr. Dr. C.M.H.A. Deckers MBA	Lid RvT	6.965	-	6.965	21.600
Dhr. Prof. Dr. H.F.L. Garretsen	Lid RvT	5.617	-	5.617	21.600
Mw. J.E. Fijn van Draat MBA CPC	Lid RvT	6.900	-	6.900	21.600
Mw. drs. K.J. Kuperus	Lid RvT	5.400	-	5.400	21.600

Het toepasselijk WNT-maximum voor voorzitters en leden van interne toezichthoudende organen bedraagt € 32.400 respectievelijk € 21.600. De jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter RvT bedraagt € 7.700, voor de vicevoorzitter € 6.900 en voor een lid € 5.400. Het WNT bezoldigingsmaximum wordt niet overschreden.

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
16 Sociale lasten en pensioenlasten			
Sociale lasten	2.085.452	3.485.876	1.824.763
Pensioenlasten	1.209.934	-	1.131.102
	3.295.386	3.485.876	2.955.864

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
17 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen – en terreinen	78.646	76.900	78.646
Andere vaste bedrijfsmiddelen	483.100	523.100	414.591
	561.745	600.000	493.237

Toelichting begroting

De afschrijvingskosten zijn lager dan begroot doordat een aantal begrote investeringen zijn doorgeschoven komende jaren omdat deze technische bezien nog niet nodig waren. Daarnaast zijn alle externe projectkosten voor transitie naar Sharepoint geactiveerd per 31-12-2023.

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
18 Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	614.929	581.075	457.472
Catering	60.836	62.500	27.595
Automatiseringskosten	786.409	699.249	716.023
Kantoorkosten	85.611	117.806	92.333
Algemene kosten	248.910	304.000	166.903
	1.796.696	1.764.630	1.460.327

Toelichting realisatie

De overige bedrijfskosten zijn nagenoeg gelijk aan begroot. De kosten wijken op onderdelen beperkt af. De Algemene kosten zijn lager doordat de verrekening van de (pre-) pro rata hierin is verwerkt en een positief koersverschil op de buitenlandse valuta door voornamelijk de betere wisselkoers van de CHF.

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
Huisvestingskosten			
Mutatie voorziening groot onderhoud	131.000	131.000	131.000
Huisvestingskosten	483.929	450.075	326.472
	614.929	581.075	457.472
Algemene kosten			
Overige algemene kosten	248.910	304.000	166.903

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
19 Financiële baten en lasten			
Koersresultaat	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	30.222	-65.000	-49.510
	30.222	-65.000	-49.510

Toelichting begroting

De rentevergoeding is positief omdat er sinds maart 2023 weer rente wordt vergoed op de spaarrekening.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Enkelvoudige balans Trimbos-instituut 31 december 2023
(voor resultaatsverdeling)

		31-12-2023		31-12-2022	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
	20				
Gebouwen en terreinen		960.016		1.038.662	
Andere bedrijfsmiddelen		1.797.207		2.022.856	
Vooruitbetaald op materiële vast activa		-		-	
			2.757.223		3.061.518
Vlottende activa					
Vorderingen					
	21	528.716		505.942	
Handelsdebiteuren					
Vorderingen op gelieerde partijen	22	-		-	
Overige vorderingen en overlopende activa	23	1.923.459		1.052.284	
			2.452.175		1.558.226
Liquide middelen					
	24		13.501.686		10.979.209
			18.711.084		15.598.954
Stichtingsvermogen					
	25				
Bestemmingsreserve		146.711		128.733	
Onverdeeld resultaat		692.504		231.156	
Bestemmingsfonds		387.094		500.286	
Overige reserves		2.886.241		2.559.872	
			4.112.551		3.420.046
Voorzieningen					
	26				
Personeelsgerelateerde voorzieningen		76.051		-	
Voorziening groot onderhoud		655.000		524.000	
			731.051		524.000
Langlopende schulden					
	27				
Egalisatierekening doelsubsidies		-		-	
Hypothecaire lening		570.000		690.000	
			570.000		690.000
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		2.000.568		1.661.675	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28	1.062.821		893.660	
Overige schulden en overlopende passiva	29	10.234.093		8.409.573	
			13.297.482		10.964.908
			18.711.084		15.598.954

Enkelvoudige staat van baten en lasten Trimbos-instituut over 2023

		2023	2023	2022
		EUR	Begroting	EUR
			EUR	
Baten				
(project)subsidies ministerie VWS		23.645.179	21.998.000	17.905.781
Projectsubsidies derden		5.604.439	5.810.000	4.938.713
Overige bedrijfsopbrengsten		483.672	225.842	449.938
		29.733.290	28.033.842	23.294.432
Lasten				
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	30	9.809.270	7.933.000	5.980.779
Lonen en salarissen	31	13.620.390	13.985.336	12.107.487
Sociale lasten en pensioenlasten	32	3.295.386	3.485.876	2.955.864
Afschrijvingen materiële vaste activa	33	549.266	600.000	509.309
Overige bedrijfskosten	34	1.796.696	1.764.630	1.460.327
		29.071.007	27.768.842	23.013.766
Bedrijfsresultaat				
Financiële baten en lasten	35	662.283	265.000	280.666
		30.222	-65.000	-49.510
Resultaat uit bedrijfsuitoefening				
		692.504	200.000	231.156
Netto resultaat				
		692.504	200.000	231.156

Grondslagen waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Trimbos-instituut is feitelijk en statutair gevestigd op de Costakade 45, 3521 VS te Utrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder KvK-nummer 41265454 en RSIN 805514806.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

Voor de gehanteerde grondslagen kan de vennootschappelijke jaarrekening wordt verwezen naar de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening. Posten die geconsolideerd en enkelvoudig aan elkaar gelijk zijn, worden in de toelichting op de geconsolideerde balans en verlies- en winstrekening nader toegelicht. Voor zover nodig wordt hier naar deze toelichting verwezen.

Informatieverschaffing over afwijkingen in bedragen van het voorgaande boekjaar als gevolg van een herziening

Waar dit inzicht verbeterd, zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Toelichting op de enkelvoudige balans Trimbos-instituut

20 Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2023:				
Aanschaffingswaarde	4.935.316	5.955.765	-	10.891.082
Cumulatieve afschrijvingen	-3.896.655	-3.932.909	-	-7.829.564
Boekwaarde per 1 januari 2023	1.038.662	2.022.856	-	3.061.518
Mutaties in de boekwaarde:				
Investeringen	-	244.972	-	244.972
Afschrijvingen	-78.646	-470.621	-	-549.266
In gebruik genomen activa	-	-	-	-
Desinvesteringen aanschaffingswaarde	-	-	-	-
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-
Saldo mutaties	-78.646	-255.649	-	-304.295
Stand per 31 december 2023:				
Aanschaffingswaarde	4.935.316	6.200.737	-	11.136.053
Cumulatieve afschrijvingen	-3.975.300	-4.403.530	-	-8.378.830
Boekwaarde per 31 december 2023	960.016	1.797.207	-	2.727.223

De WOZ waarde per 1 januari 2023 van het gebouw, gelegen aan Da Costakade 45, te Utrecht bedroeg EUR 5.933.000.

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
21. Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	533.944	513.868
Voorziening dubieuze debiteuren	-5.227	-7.926
	528.716	505.942

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
22 Vorderingen op gelieerde partijen		
Vordering op Private Institute Trimbos Moldova	-	-

Er is een private institute opgericht in Moldavië voor subsidie-activiteiten. Stichting Trimbos-instituut is penvoerder van een ontvangen projectsubsidie van subsidieverstrekker SDC en via deze rekeningcourant verhouding worden financiële middelen gestort naar Moldavië en vindt afrekening van bestede kosten plaats. Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente berekend. In 2018 is deel één van dit project afgerond en is een vervolgproject gestart.

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
23 Overige vorderingen en overlopende activa		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8.576	10.335
Overige vorderingen	1.914.883	1.041.949
	1.923.459	1.052.284
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Premie ziektekostenverzekering IZZ	8.576	10.335
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	18.755	21.931
Nog te ontvangen subsidiebijdragen op afgesloten projecten	451.443	15.065
Vooruitbetaalde bedragen	65.097	104.677
Nog te ontvangen subsidiebijdragen	1.379.587	900.277
	1.914.883	1.041.949

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
24 Liquide middelen		
ING Bank N.V.	13.501.686	10.979.209

	Bestemmings- reserve EUR	Bestemmings- fonds EUR	Overige reserves EUR	Totaal EUR
25 Stichtingsvermogen				
Stand per 1 januari 2023	128.733	500.286	2.559.872	3.188.890
Mutatie uit resultaatverdeling 2022	17.978	-113.192	326.370	409.923
Stand per 31 december 2023	146.711	387.094	2.886.241	3.420.046

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve koersverschillen wordt aangehouden om koersresultaten met betrekking tot het Moldavië-project te verrekenen, totdat de looptijd van het project is verstreken. De koersresultaten worden jaarlijks gerealiseerd op het banksaldo in Zwitserse Franken (CHF) dat op last van de subsidiegever wordt aangehouden.

Bestemmingsfonds

Het bestemmingsfonds fungeert als een egalisatierekening met VWS. De egalisatiereserve VWS betreft een reservering waarin de bestedingsverschillen van de instellingssubsidie worden verrekend. De egalisatiereserve is niet vrij besteedbaar voor het Trimbos-instituut. VWS kan bij het toekennen van (project)subsidie specifiek de voorwaarde stellen dat een gedeelte van het aangevraagde budget

moet worden gefinancierd door onttrekking aan deze risicoreserve. Conform artikel 8.7. van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS bedraagt de egaliseringsreserve ten minste EUR 0 en ten hoogste 10% van het bij het besluit tot verlening bepaalde bedrag van de instellingssubsidie. De mutatie in de egaliseringsreserve wordt gevormd door de toevoeging of de onttrekking bij een positief of negatief eindresultaat van de instellingssubsidie over het betreffende boekjaar.

26 VOORZIENINGEN

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Personeelsgerelateerde voorzieningen	76.051	-
Voorziening groot onderhoud	655.000	524.000
	731.051	524.000

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Personeelsgerelateerde voorzieningen	76.051	-
Personeelsgerelateerde voorzieningen		
Stand per 1 januari	-	-
Voorziening naar kortlopende schulden	-	-
	-	-
Kosten personeelsgerelateerd ten laste van voorziening	-	-
Dotatie aan voorziening	76.051	-
Vrijval ten gunste van resultaat	-	-
	76.051	-

De Personeelsgerelateerde voorzieningen zijn voorzieningen gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid voor medewerkers die de organisatie ziek hebben verlaten en voorzover deze na 31 december 2023 vallen.

Voorziening groot onderhoud		
Stand per 1 januari	524.000	393.000
Voorziening naar kortlopende schulden	-	-
	-	-
Kosten groot onderhoud ten laste van voorziening	-	-
Dotatie aan voorziening	131.000	131.000
Vrijval ten gunste van resultaat	-	-
	655.000	524.000

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor de renovatie die verwacht wordt in 2028. Hieraan ligt een plan voor groot onderhoud ten grondslag gebaseerd op de renovatie van 2019/2020, deze is geïndexeerd voor toekomstige prijsstijgingen. De componentenmethode wordt gebruikt voor de investeringen in onderhoud conform het meerjaren onderhoudsplan (MJOP).

27 LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Langlopende schulden		
Hypotheek	570.000	690.000
	<hr/>	<hr/>
	570.000	690.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Hypotheek		
Schuldrest per 1 januari	810.000	930.000
Opname boekjaar	-	-
Aflossing boekjaar	-120.000	-120.000
	<hr/>	<hr/>
Schuldrest per 31 december	690.000	810.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Aflossing volgend boekjaar	-120.000	-120.000
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	570.000	690.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Hoofdsom	1.200.000	1.200.000
Cumulatieve mutaties	-630.000	-510.000
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	570.000	690.000
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Voor het verkrijgen van de hypotheek zijn een aantal zekerheden gevestigd door Stichting Trimbos-instituut, Netherlands institute of Mental Health and Addiction:

- Een hypotheek van EUR 1.200.000,00 op kantoorpand, 1^e in rang, gelegen aan Da Costakade 45 te Utrecht;
- Negative pledge/ pari passu en cross default verklaring;
- Verpanding bedrijfsuitrusting (eerste pandrecht);
- Stamverpanding boekvorderingen (eerste pandrecht);

Tevens is bepaald dat gedurende de looptijd van de kredietfaciliteit de solvabiliteit minimaal 15% dient te bedragen. De solvabiliteit betekent de procentuele verhouding tussen het gecorrigeerd eigen vermogen en het gecorrigeerde balanstotaal. De correctie van het balanstotaal betreft de stille reserve van het op de balans aanwezige onroerend goed. De solvabiliteit is ultimo 2022 uitgekomen om 35,9%. Daarmee wordt voldaan aan deze bepaling.

Het kortlopende deel van de schuld is EUR 120.000.

De looptijd van de hypotheek is tot 1 juli 2029 en heeft gedurende de gehele looptijd een vast rentepercentage.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
28 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	144.762	103.105
Loonheffing	918.059	790.555
	<hr/>	<hr/>
	1.062.821	893.660
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
29 Overige schulden en overlopende passiva		
Personeelskosten	2.044.411	1.906.081
Nog te besteden toegekende subsidiebedragen	6.131.568	5.671.405
Ontvangen subsidiebedragen ten behoeve van derden	1.713.350	445.031
Overige schuld	344.764	387.055
Te betalen afvloeiingsregelingen	-	-
	<hr/>	<hr/>
	10.234.093	8.409.573
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake garanties

Er zijn per 31-12-2023 contracten afgesloten met een totale waarde van €2.017.284 waarvan €987.346 gerelateerd aan onderhanden projecten.

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen activa

Uit hoofde van de huur van koffieapparaten en een leaseauto bestaat er voor 2024 en verder een verplichting ter grootte van € 13.794. Dit bedrag is opgenomen onder de eerder genoemde totale waarde.

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten Trimbos-instituut

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
30 Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten			
Kosten uitbesteed werk	9.809.270	7.933.000	5.980.779
Kosten uitbesteed werk			
Directe projectkosten	8.975.362	7.597.000	5.270.641
Ingehuurde externen	833.908	336.000	710.138
	9.809.270	7.933.000	5.980.779

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
Personeelskosten			
31 Lonen en salarissen			
Brutolonen en -salarissen	13.068.792	13.350.304	11.590.163
Overige personeelskosten	551.598	635.032	517.324
	13.620.390	13.985.336	12.107.487
Overige personeelskosten			
Overige personeelskosten	551.598	635.032	517.324
	551.598	635.032	517.324

Gemiddeld aantal werknemers

Bij de Stichting waren in 2023 gemiddeld 198,1 werknemers werkzaam, op basis van een volledig dienstverband (2022:183,5).

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
32 Sociale lasten en pensioenlasten			
Sociale lasten	2.085.452	3.485.876	1.824.763
Pensioenlasten	1.209.934	-	1.131.102
	3.295.386	3.485.876	2.955.864

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
33 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen – en terreinen	78.646	76.900	78.646
Andere vaste bedrijfsmiddelen	470.621	523.100	430.663
	<u>549.266</u>	<u>600.000</u>	<u>509.309</u>

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
34 Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	614.929	581.075	457.472
Catering	60.836	62.500	27.595
Automatiseringskosten	786.409	699.249	716.023
Kantoorkosten	85.611	117.806	92.333
Algemene kosten	248.910	304.000	166.903
	<u>1.796.696</u>	<u>1.764.630</u>	<u>1.460.327</u>

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
Huisvestingskosten			
Mutatie voorziening groot onderhoud	131.000	131.000	131.000
Huisvestingskosten	483.929	450.075	326.472
	<u>614.929</u>	<u>481.075</u>	<u>457.472</u>
Algemene kosten			
Overige algemene kosten	248.910	304.000	166.903
	<u>248.910</u>	<u>304.000</u>	<u>166.903</u>

	2023 EUR	2023 EUR Begroting	2022 EUR
35 Financiële baten en lasten			
Koersresultaat	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	30.222	-65.000	-49.510
	<u>30.222</u>	<u>-65.000</u>	<u>-49.510</u>

Utrecht, 27 mei 2024

WAS GETEKEND

Dhr. Drs. H.J. van der Hoek
voorzitter Raad van Bestuur

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitslag van de Tweede Kamer verkiezingen heeft wederom voor een aardverschuiving gezorgd nadat dit ook als het geval was met de Provinciale Staten verkiezingen in 2022. Dit betekent voor de korte termijn dat er een demissionaire regering is. De formatie kan een andere politieke situatie opleveren die mogelijk consequenties heeft voor de thema's waar Trimbos zich sterk voor maakt.

Trimbos is een organisatie waar het draait om het menselijke kapitaal. Daar zit echter druk op. Er is nog steeds behoefte aan nieuwe medewerkers vanwege groei en verloop. Hoewel het nog steeds lukt nieuwe medewerkers aan te trekken heeft de organisatie ook last van de gespannen arbeidsmarkt. Het verzuim is nog hoger dan verwacht. In de eerste maanden van 2024 speelden nog steeds Covid en griep waardoor er veel voornamelijk kortdurend verzuim is.

Verwacht wordt dat onze subsidiegevers voorschotten zullen verstrekken waarvan de hoogte gebaseerd is op de normale bevoorschotting. Het Trimbos-instituut verwacht dus niet dat er liquiditeitsproblemen zullen ontstaan of dat de continuïteit in het gedrang zal komen.

Het vorenstaande is gebaseerd op de huidige inzichten. De werkelijke impact en maatregelen zijn nog onzeker en grotendeels afhankelijk van voor Trimbos niet beïnvloedbare factoren.

Resultaatsbestemming

De Raad van Bestuur stelt voor het positieve resultaat van € 692.504,47 toe te voegen aan het eigen vermogen, hetgeen resulteert in een dotatie aan de algemene reserve van € 706.272,11, een dotatie aan bestemmingsreserve van € 39.507,36 en een onttrekking aan de egaliseringsreserve VWS van € 53.275,00. Het voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening is vastgesteld en goedgekeurd op 27 mei 2024.

Utrecht, 27 mei 2024

Ondertekening Raad van Bestuur:

Was getekend

Dhr. Drs. H.J. van der Hoek
Voorzitter Raad van Bestuur

Ondertekening Raad van Toezicht:

Was getekend

Dhr. M.L.M. Dullaert
Voorzitter Raad van Toezicht

Was getekend

Mw. Dr. C.M.H.A. Deckers MBA
Lid Raad van Toezicht

Was getekend

Mw. drs. K.J. Kuperus
Lid Raad van Toezicht

Was getekend

Mw. J.E. Fijn van Draat MBA CPC
Lid Raad van Toezicht

Was getekend

Dhr. Prof. Dr. H.F.L. Garretsen
Lid Raad van Toezicht

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van
Stichting Trimbos-instituut, Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in het financieel verslag 2023 opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Trimbos-instituut, Netherlands Institute of Mental Health and Addiction (hierna: Stichting Trimbos-instituut) te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel verslag 2023 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Trimbos-instituut op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven* en de bepalingen van en krachtens de *Wet normering topinkomens (WNT)*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. De geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Trimbos-instituut zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het financieel verslag 2023 opgenomen andere informatie

Het financieel verslag 2023 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven* en de *WNT*. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de *Regeling Controleprotocol WNT 2023*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Dordrecht, 28 mei 2024

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
ing. J.L. Wisse RA